

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2020 DO 2024
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE	
Tytuł przedmiotu	Sens istnienia człowieka w świecie
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru
Rok/semestr	2022/2023; semestr III i V
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	j. polski
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Włodzimierz Zięba
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	Włodzimierz Zięba
Wymagania wstępne	brak

STRESZCZENIE PRZEDMIOTU
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)

Przedmiot podejmuje problem sensu ludzkiego istnienia w świecie. Problematyzuje problem sensu w ścisłym powiązaniu z zagadnieniem celu i wartości. Z takiej perspektywy problem sensu nabiera pochodnego znaczenia. Problem jest ważny z perspektywy dokonanych w kulturze europejskiej detronizacji człowieka, z których najważniejsza jest ta dokonana przez Charlesa Darwina. Sprawia ona, iż z myślenia naukowego wyrugowany został teleologizm. Zanik myślenia teleologicznego prowadzi do palącej kwestii sensu istnienia człowieka w świecie. Celem przedmiotu jest poddanie namysłowi powyższego zagadnienia z wyszczególnieniem kwestii racji oraz przyczyn pojawienia się człowieka w świecie i jego egzystencjalnego celu oraz zadania. Zagadnienie podejmowane jest z ścisłej perspektywy filozoficznej, gdyż naukowa nie dysponuje narzędziami do jego efektywnej eksploracji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI

Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			
	źródła i konsekwencje analizowanego problemu, co umożliwi mu formułowanie samodzielnych hipotetycznych rozwiązań	P8S_WG/1	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	główne stanowiska w badanym sporze i ich wady, jak i zalety	P8S_WG/2	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)

	specyficzne metodologiczne ułożenie problemu	P8S_WG/3	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
Umiejętności Lp.	Potrafi			
	wykorzystywać elementy nauki i szeroko rozumianej kultury w pracy badawczej, a w szczególności innowacyjnie identyfikuje problemy i sposób twórczy dąży do ich rozwiązywania	P8S_UW/1	W, ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój naukowy	P8S_UW/2	W, ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	propagować doniosłość kwestii sensu ludzkiej egzystencji, jak również syntetycznie ją popularyzować	P8S_UK/1	Ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	inicjować debatę i krytycznie w niej uczestniczyć	P8S_UK/2, P8S_UK/3	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	brać aktywny udział w dyskursie naukowym	P8S_UK/4	W, ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S_UK/5	Ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do			
	krytycznej rewizji przyjętych ujęć	P8S_KK/1	ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	rewizji problemów tak	P8S_KK/3	w., ćw.	dyskusja oraz

	teoretycznych, jak i praktycznych z perspektywy szerszych poznawczo-aksjologicznych uwikłań problemu sensu ludzkiej egzystencji			krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)
	bezzinteresownego pomnażania dobra wspólnego	P8S_KO/2	W, ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżąca (uczestnicząca)

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW¹

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
III i V	5	10	—	—	—	0

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład, ćwiczenia konwersatoryjne połączone z krytyczną analizą tekstów, *case studies*, dyskusje.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wykład / Konwersatorium:

- 1) Związki pojęciowe sensu ludzkiej egzystencji z celem i wartościami (2h).
- 2) Racje, czy jedynie przyczyny ludzkiego istnienia (2h).
- 3) Główne stanowiska (1h).

2. Ćwiczenia / laboratoria / inne:

- 1) Aksjologiczne ujęcie sensu (2h).
- 2) Deficyty sensu i ich źródła (2h).
- 3) Rewolucja darwinowska i upadek teleologii (2h).
- 4) Nihilizm (2h).
- 5) Zasady antropiczne (2h).

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Warunkiem koniecznym zaliczenia wykładu jest obecność we wszystkich zajęciach.

Warunkiem koniecznym zaliczenia ćwiczeń jest obecność we wszystkich zajęciach i znajomość zadanej literatury.

Warunkiem wystarczającym uzyskania oceny z ćwiczeń jest:

- 1) ocena 3 – student zna dyskutowane teksty, lecz nie potrafi wykorzystać ich w dyskusji.
- 2) ocena 4 – student zna dyskutowane teksty, potrafi identyfikować argumenty, lecz nie potrafi samodzielnie sformułować hipotetycznego rozwiązania dyskutowanego problemu.

ocena 5 – student zna dyskutowane teksty, potrafi identyfikować argumenty, samodzielnie formułuje hipotetyczne rozwiązania dyskutowanego problemu.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	

Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0
LITERATURA	
Literatura podstawowa:	<p>Thomas Nagel, <i>Absurd</i>, w: Idem, <i>Pytania ostateczne</i>, przeł. Adam Romaniuk, Fundacja Aletheia, Warszawa 1997, s. 23 – 36.</p> <p>Steve Stewart-Williams, <i>Darwin, Bóg i sens życia. Dlaczego teoria ewolucji zmienia wszystko, co (myśleliśmy, że) wiemy</i>, Wydawnictwo CiS, Stare Groszki 2014, s. 179 – 250.</p> <p>Michał Heller, <i>Ostateczne wyjaśnienia Wszechświata</i>, Universitas, Kraków 2012.</p> <p>David Benatar, <i>Better Never to Have Been. The Harms of Coming into Existence</i>, Oxford University Press, Clarendon, Oxford 2006, s. 18 - 59.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Derek Parfit, <i>Racje i osoby</i>, tłum. Witold M. Hensel, Michał Warchala, PWN Warszawa 2012, s. 401-480.</p>